

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

נשוא - הג
השבועות
תשפ"ב
גיליון מס'
591

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

לחיים עם תנאים משופרים.

וַתֵּרָא כִּי מִתְאַמְצֵת

1.

... שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי א"ל גיירני על-מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת. דחפו באמת הבנין שבידו (גמרא שבת לא, א)

איזה תובנה החמיץ אותו "נכרי אחד"; ומדע שמאי סילקו מעל פניו בנוסח "דחפו באמת-הבנין שבידו"?! כלום מה חטא ומה פשע?

דרך סיפורה של רות, שזכתה למתן-תורה משלה, ננסה לעמוד על טיבה של גירות והקשר בין יהודי לבוראו.

2.

כך נראה - בין היתר - התהליך המורכב של קבלת הגר לכרם בית ישראל:

תנו רבנן: גר שבא להתגייר בזמן הזה אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר? אי אתה יודע שישיראל בזמן הזה דוויים דחופים סחופים ומטרופין ויסורין באין עליהם! אם אומר יודע אני ואיני כדאי מקבלין אותו מיד.. ומודיעין אותו עונשן של מצות. אומרים לו: "הוי יודע שעד שלא באת למדה זו - אכלת חלב אי אתה ענוש כרת, חללת שבת אי אתה ענוש סקילה; ועכשיו - אכלת חלב ענוש כרת, חללת שבת ענוש סקילה! (גמרא יבמות מז, א)

גר שמבקש להסתפח לנחלת עם ה' חייב להבין שמדובר ב"עול מצוות".

כמו רות, הוא צריך להבין שצריך מצב של "מתאמצת". מדובר באתגר; אין זה כרטיס-מועדון

3.

בדור שלנו, שהופך יותר ויותר לנהנתן, אנחנו מתקשים לסגל אורך-רוח ולסבול עול ואתגרים. להתמודד.

כמעט בכל תחום גשמי יש לנו 'קיצורי-דרך': יש לנו 'מיקרוגל' לחימום מוצר קפוא תוך דקות אחדות. מכונת 'ייבוש כביסה' לייבוש כביסה, וכן הלאה והלאה.

אבל עם כל הכבוד לטכנולוגיה הדוהרת, עדיין לא הומצאה המכונה שמניבה תוך חמש דקות סוגיה בהירה; כשם שלא הומצאה המכונה שיוצרת "ילד מחונן" תוך דקות אחדות; ובניין-מגורים תוך שעה.

לכל אלו נדרש מאמץ ונצרך עמל. לכל אלו אין 'קיצורי-דרך' וצריך להתאזר בהמון סבלנות ואורך-רוח, כמו רבי פרידא שנכון היה להסביר לתלמידו

”... כמו בחינוך ובזוגיות -

גם בלימוד תורה, ההצלחה יכולה להגיע רק עם השקעת עמל ומאמץ מרוממים. בניגוד להתפתחות הטכנולוגית, נאן אין קיצורי-דרך!”

צילום - גל אור (המאור הקטן) - צפת

דבר מוקשה 400 (!) פעם.

כמו בזוגיות - גם ב"מאורסה" שלנו עם התורה הקדושה, אי-אפשר לשבת על הספה 'רגל על רגל' ולקבל תוצאות. נדרשים - בהכרח - עמל והשקעה כדי לקבל תוצאה טובה.

4.

אותו צדוקי טעה טעות פטאלית. הוא חשב שתורה אפשר לקיים 'רגל על רגל' - "על רגל אחת". בלי כל מאמץ. חיים קלים.

ולא היא.

רות כמו מעמד הר-סיני מלמדים אותנו שהתורה מחייבת מאמץ והתמודדות, אשר מביאים בקרבם סיפוק עילאי שאין דוגמתו. אין אלו חיים של סבל, אלא של אתגר שמניב - כאמור - תחושת סיפוק מרוממת ונעלית.

כל הצלחה ב'שמירת העיניים' מרוממת אותך ומענדת אותך. כל הבהרת ערפל בסוגיה מוקשה - מעניקה תחושה מופלאה של עונג עליון. לכן שמאי לא יכול היה לסבול את אותו נכרי וסילקו מעל פניו לאלתר, כי הוא לא החל להבין בכלל מהי "גרות" ומהו "עול מצוות".

הפנקסו של מהנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

ונהיה אנחנו
וצאצאינו..

כיצד נעביר את התורה
שקיבלנו בסיני גם להתבגרים
שחתנגדים לשמוע?

הרה"ג יחיאל פליסקין
ראש מכון 'שתולים' לנוער

כל אב בישראל רוצה ויכול להעביר את התורה
שבידיו לדור הבא. הלכה, השקפה, אמונה,
ועוד... אבל איך עושים זאת בדורנו?

ובכן, סעודות שבת וחג הם הזדמנות נפלאה
לעשות זאת.

ברצוני להציע להורים מספר עצות שיסייעו
בידם למסור את דברי התורה לבניהם
ובנותיהם, גם אם הם בגיל ההתבגרות, וגם אם
הם במצב התנגדות לקבלת דברי תורה.

א': שיהיה מעניין, ומתוך הלב

יש אבות המוסרים דברי תורה בסעודות,
בצורה מאד יבשה. זה נשמע בערך כך: "כתוב
בפסוק... ושואל בספר פלוני... והוא מתרץ על
פי גמרא פלונית...".

אמנם אין לזלזל בשום דבר תורה שהוא, אבל
חבל. בצורה כזו הדברים לא ייכנסו ללב, לא
יחדרו לעומק הנשמה.

כדאי להשקיע רבות כדי שדברי התורה יהיו
מעניינים. כדי שזה יקרה, כדאי לא להקריא
טקסט מתוך ספר, ובכלל - לא כדאי לנסות
לחקות תבניות של אחרים שאינן מתאימות
לך. אדרבה! כדי שזה יהיה מעניין באמת, צריך
כל אב לגייס את מיטב כשרונותיו שלו כדי
לעשות זאת. והאפשרויות - מגוונות מאד.

למשל:

יש אפשרות להציג בפני בני הבית שאלה
הלכתית אקטואלית ולבקש מהם חוות דעת.
(למשל: אדם הזמין מונית וביקש להגיע ל'פתח
תקוה'. כשכוונתו לרחוב פתח תקוה בירושלים.
הוא נרדם במונית, וכשהתעורר מצא את עצמו
בשערי העיר 'פתח תקוה'. האם עליו לשלם על
הנסיעה? יש מאות נידונים כאלו בספרי
'חשוקי חמד' של הרב זילברשטיין, ובכל

השות"ם בני זמננו). באופן ספונטני כל ילד אומר את
דעתו, וכך מתפתח לו דיון עירני. גם אם בסופו של דבר
הילדים לא קשובים, והאב לא מספיק לסכם את הפסק
המדויק, אין בזה שום בעיה. העיקר כאן הוא ה'פלאולא

דאורייתא'.

אם האב ניחון בכוחו תיאור, או בחוש הומור, הוא יכול
לספר משלים, סיפורי צדיקים וכד' עם החן המיוחד
שלו, וכך ינעמו הדברים לשומעיהם.

סיפורי השגחה פרטית. יש הורים
שמספרים בסעודות סיפורי אמונה
והשגחה, בשביל זה לא צריך ידע תורני
נרחב, ולא כשרון מיוחד, אלא אמונה
תמימה. בפרט אם הסיפורים אירעו
השבוע, יש להם ניחוח מיוחד של טריות,
שהופך אותם ליותר מעניינים.

ועוד ועוד...

ב': שיהיה מגוון, ולא מחייב

ברוב עיני העולם, ככל שתהיה יותר
ממוקד - תצליח יותר. אולם במסירת דברי
תורה לילדים, הכלל הוא הפוך: ככל
שתתפור יותר - תצליח יותר!

ומדוע?

משום שדווקא כאשר האב מוסר לילדיו
דברי תורה שאינם ממוקדים, וגולשים
בספונטניות מעניין לענין, אזי הם הופכים
יותר ל'תורת חיים'. הם נוגעים באופן
טבעי בחיים עצמם, במחשבותינו
וברגשותינו, דווקא משום שהם מפורזים.

דברי תורה ממוקדים - יש לילדים מספיק
במוסדות הלימוד שלהם. והוא הבסיס. אבל
זה עדיין לא מספיק כדי לבנות את עולמם
הרוחני היציב מול התפוכות העולם
ושגיונותיו.

כדאי לגוון בנושאי השיחה. אב שידבר
תמיד רק על נושאי הליבה: לימוד תורה
(כשהוא רומז בכך לביטול תורה של בנו בן
ה-16) ועל צניעות (שזה מכוון לבת ה-14)
ועל שמירת הלשון (זה עבור הפטפטן בן ה-
13) - עלול ליצור התנגדות בקרב ילדיו.
הן משום שדברי התורה האלו נדושים
וחוזרים על עצמם, והן משום שהם
מביעים כבדות, ותביעה לעבודה עצמית
נוקבת.

לעומת זאת אם הוא יגוון בנושאים, וידבר
פעם על נושא 'ירקות מהערכה הצפונית'
בשמיטה, פעם על נושא 'מעלת השמחה',
ופעם על נושא 'חס גדולי ישראל ליום
העצמאות' - הילדים ישמחו להקשיב,
משום שהדברים מגוונים, אולי אפילו
מפתיעים, ובעיקר משום שרוב הדברים
הנאמרים אינם מחייבים אותם לשינוי או
פעולה מידיים.

ראיתי פעם בספר של אחד המחנכים,
שדווקא כשמתעורר דיון תורני בכיתה על
נושא שהמורה לא תכנן, הדברים ייכנסו
יותר ללבבות.

כי אם השיחה עברה לשם, כנראה שהנושא
החדש מעניין את התלמידים ואקטואלי
עבורם!

המשך יבוא א"ה

תלמודא

חושג תלמודי אחד

מענייני החג:

הגיגת "סיום מסכת" אחרי סיום סוגיה בגמרא!?

במהלך מסירת ה'שיעור כללי' האחרון בהיכל ישיבתו של פוסק
הדור הגר"מ שטרנבוך שליט"א, הפתיע פוסק הדור את תלמידיו
וביקש להביא 'לחיים' לרגל שמחת 'סיום סוגיית תקפו כהן', הסוגיא
הישיבתית הידועה המשמשת כיסוד לסוגיות המרכזיות הנלמדות
בישיבות.

לאחר למעלה מחודש וחצי של לימוד סוגיית "תקפו כהן" (בבא
מציעא דף ו') בישיבתו של פוסק הדור הגר"מ שטרנבוך, ולאחר
חמשה שיעורים כלליים שמסר בסוגיא זו, ערך פוסק הדור לראשונה
"מעמד סיום הסוגיא", לשמוח על סיום הסוגיא העמוקה שנלמדה
בעיון רב. בישיבות נהוג ללמוד את סוגיית "תקפו כהן" במשך זמן רב
מאחר שזו משמשת כאבן יסוד לסוגיות רבות בש"ס.

בדבריו שאמר לפני תלמידיו בשמחת 'סיום' הסוגיא, הדגיש כי
כשם שרגילים לערוך "שמחת סיום" על סיום מסכתא, כן ראוי
לערוך "שמחת סיום" כשמסיימים סוגיא שהשקיעו בה עמל ויגיעה
במשך למעלה מחודש ימים, וכי לימוד סוגיא אחת בעיון במשך זמן
רב, שווה לא פחות מלימוד מסכת שלמה בבקיאות. ובמעמד
ה'לחיים' בירך את בני הישיבה בנוסח הידוע לסיימים והתאים את
הנוסח לסיום סוגיא באומרו: "כשם שזכינו ללמוד ולסיים סוגיא זו כן
נוכה ללמוד סוגיות אחרות ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות".

דברי הגר"מ שטרנבוך - למותר לציין - הכו הדים רבים בהיכלי
התורה אבל בהחלט טעונים ליבון. כנודע, המקור לשמחת סיום
מסכת נזר מדברי אב"י בגמרא במסכת שבת (ק"ט, א): "ואמר אב"י
תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא
לרבנן". ובספר 'ים של שלמה' בבא קמא פרק ז' סימן מ"ל) כתב:
"מכאן נהגו כל ישראל לסיים בשמעתא, וליתן שבח והודיה למקום,
ולפרסם אותה שמחה, שזכה לכך, שעושים סעודה בעת שמסיימין".
ומשמע לכאורה שהוא רק בעת סיום מסכת.

אולם ראה שם ב'יש"ש שהביא מקור נוסף ממה ששמחו על סיום
כריתת עצי המערכה - "לפי שפסקו אותו היום להשלים מצוה גדולה
היו שמחים, ונחשב להם ל"ט, וא"כ השלמת הספר אין לך מצוה
גדולה מזו. וכן כתב הר"ן שמהא שמעינן, שמנהג ישראל הוא לשמוח
ולעשות יום טוב בהשלמת המצוה". משמע שכל השלמת המצוה יש
בה מקום לשמחה גדולה. וראה עוד שם שהביא כי גם מי שלא סיים
ראוי שישמח עם המסיים ורואים אנו, כי יש מקום לשמחה בעצם
אחרי גמר מצוה ולא בהכרח סיום מסכת, אלא כל סיום של מצוה
גדולה, ולכאורה סיום סוגיה בכלל. ועיין, (וידוע הסיפור על הגר"מ
פיינשטיין ומסיבת ה'סיום' על דף אחד של גמרא שנלמד בעמל. ואין
כאן מקומו).

אנשי מעשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

לפני כשלושה חודשים התארח שמואל אצל בנו אלי לשבת קודש בעיר מודיעין. הקהילה בה חבר גור קהילת 'אחדות מודיעין', התפללה בגלל המחסור בבתי כנסת בעיר, באופן ארעי בגן ילדים בשכונת בוכמן, כאשר ברשותם ספר תורה אחד בלבד שגם הוא מושאל.

שמואל גילה כי למרות שכל בית כנסת צריך שני ספרי תורה הדבר לא קיים בקהילה. במהלך התפילה חשף שמואל הנרגש לראשונה לבנו ולחברי הקהילה את סיפורו של ספר התורה והציע כי חברי הקהילה יסייעו לשיפוץ הספר וכי הספר ייתרם לחברי הקהילה. אלי גור סיפר כי הוא ובני משפחתו חברו לבני משפחת אליה (אליאסיאן) שחלום חייו של אביהם היה לתרום ספר תורה לבית הכנסת והחליטו באופן סמלי לאחד את שני ספרי התורה ולהכניסם לקהילה בסיוע מימוני של כל בני הקהילה.

אלי גור אמר כי הוא רואה סמליות רבה בהכנסת ספר התורה שעבר תלאות כה רבות לבית כנסת המבוסס על האחדות. שמואל גור (לבית גראניק) סיפר בדמעות של התרגשות את סיפורו של ספר התורה ואת משמעותו בעיניו: "זו זכותו של ספר תורה שנכתב בטהרה, עבר את כל תלאות השואה והתגלגל מעשה ניסים בבי"כ בפולין לעיר מודיעין בישראל", אמר. "לפני כחצי שנה מצאתי בטיול שורשים שערכתי לעיר לינסק את בית הכנסת של דודי הרב אברהם גראניק שם גיליתי לוח מתכת עליו חרוטים שמות כל רבני בית הכנסת ובניהם הרב גראניק שמסר את נפשו שלו ושל תשעת ילדיו למען שמירת ספר התורה הקדוש", הוסיף למול עיניהם הנדהמות של מתפללי בית הכנסת במודיעין.

ספר תורה באורווה

הספר - שראה את מוראות השואה - התגלגל מעשה ניסים וראה את בית-הכנסת במודיעין בארץ ישראל

נולדאדק גורניצקי הערל בן ה-64, יליד העיירה לינסק שבפולין, עשה צעדים מהירים לעבר שכנו בעבר - הרב אברהם גראניק.

זה קרה במחנה הפליטים בברלין לאחר השואה. מתברר, שעם תחילת הגירוש עם פרוץ השואה רץ הרב אברהם גראניק - רב העיר לינסק - לבית הכנסת, לקח את ספר התורה, העביר אותו לגורניצקי הפולני, השביע אותו לשמור על ספר התורה והבטיח לו כי הספר ישמור עליו ועל בני משפחתו במהלך כל תקופת השואה.

במשך כל שנות המלחמה סיכן הלה את חייו והסתיר את הספר בארון ברזל באורוות הסוסים שבחוותו וליתר ביטחון אף הניח צלב על הארון מחשש הגרמנים ימ"ש.

כשהסתיימה המלחמה גילה הפולני כי אחד ה'גראניקים' נותר בחיים ויצר קשר עם משרדי הג'וינט על מנת לאתרו. נציגי הג'וינט סיפרו לו שאותו הגראניק אחריו הוא תר, נמצא במחנה שארית הפליטה בברלין. האיש סיכן את חייו פעם נוספת, התגנב מפולין לגרמניה כשספר התורה תבוק בידי והחזיר את משמרת הקודש לבעליה.

הסיפור מתחיל למעשה שנים אחדות לפני: כשמונה הגאון הרב אברהם גראניק לתפקיד רב העיירה לינסק שבפולין לאחר שאביו הרב אריה גראניק רב העיירה הקודם, הלך לעולמו לאחר 57 שנות כהונה לפני כשמונים שנה, החליטו חברי הקהילה היהודית בלינסק לכתוב ספר תורה חדש לזכר רבני העיר בני משפחת גראניק. לשם כתיבת הספר הובא במיוחד סופר בעל-שם מהעיר קראקוב שהקפיד לטבול במקווה לאחר כל חצי פרשה שכתב.

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה נקרעה העיירה לינסק ע"י הנאצים. הרב אברהם ותשעת ילדיו נשלחים למשרפות וספר התורה החדש נעלם כלא היה. היחיד שנותר מבני המשפחה הינו הילד שמואל הקטן, אחיינו של הרב גראניק, שהוגלה לרוסיה יחד עם אביו הרב יצחק גראניק ושני אחיו.

עם תום מלחמת העולם השנייה נטל הרב יצחק גראניק את ילדיו ושב מסיביר הרחוקה אל עיירת ילדותו לינסק רק על מנת למצוא עיי-חורבות ואבל ולצפות בשארית הפליטה הקטנה של העיירה נודדת לברלין. בשנת תש"ז מתמנה הרב יצחק גראניק לאב בית דין צדק במחנה העקורים 'שלאכטנזה'.

מחזה מדהים נגלה לעיני העקורים ששכנו במחנה כאשר באחד הימים הגיע אדם בעל חזות פולנית לשערי המחנה ונפל על צווארו של הרב גראניק כשבידו ספר תורה קדוש.

לצדו של הרב עומד בנו שמואל הנער שחזה בספר התורה מחליף ידיים מידי הפולני לידי אביו ושמע את סיפורו של ספר התורה שהותיר בו את חותמו לנצח. ספר התורה היה הראשון שהגיע לברלין לאחר השואה.

מאותו הרגע לא מש עוד ספר התורה ממשפחת גראניק הכבודה. בשנת תש"ט, עם עלייתם ארצה, הביאו אותו עמם לישראל ושכנוהו בשטיבל של חסידי בוויאן - רוז'ין שברחוב יבנה בתל-אביב, שם שכן עד לפני שלושים וחמש שנים.

כאשר נפטר הרב יצחק גראניק הוריש את הספר בצוואתו לבנו שמואל שבמהלך השנים לקח עמו את ספר התורה עד לביקורו שערך אצל בנו לאחרונה.

לתשומת-ליבכם!

מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון

למייל ללא תמורה בשליחת דוא"ל לכתובת:

abyisrael@gmail.com

ער"ח סיוון:

ט"ז

התפילה: תפילת השל"ה. ההשתדלות: 'דָרְפוּ'!

מזל טוב:

ספר דָרְפוּ - חלק שני!

אחרי החלק הראשון של הספר החינוכי דָרְפוּ שהפך עד מהרה לרב-מכר, מגיע החלק השני.

יצירה חינוכית עשירה ומקורית
מעין 'יומן-חיים' אישי מרגש ונוגע ללב
עמיר תובנות לחינוך עצמי וחינוך הילדים

כתוב ביד-אמן
בידי סופר הנשמה
הרב אברהם ישראל פרידמן

את הספרים ניתן להשיג ב: צפת-חצור: חנות 'איצהס', מרכז רסקו; מכון

'בלבבי' פלא': 0504116867 (במכון ניתן לרכוש כמזיחה). בני-ברק: מרכז העיר;

ספרי אברמוביץ, רחוב קוטלר; רחוב השומר בתאום: 0504131038; רחוב בן

דוד, בתאום: 0548488924 מודיעין עילית, רחוב אבני-נזר: 0583289108

בכל רחבי הארץ: המו"ל מכון 'בלבבי' פלא': 0504116867

כשהסבא מקלם שהה

בבית אפל..

מאת: יצחק דוד פרידמן

כוחותיו, ולא ממצה את יכולתו, וזה רק ההתחלה. אדם שחייו הרוחניים - חסרי הנאה ושמחה. בבוא הזמן עלול להגיע למשברים, והתמודדות נפשית לא פשוטה.

ואם תאמרו - שדי לו לאדם - האמונה בשכר עוה"ב - מסתבר שלא! ההמתנה לשכר עוה"ב, לא נותנת מספיק כח. כך ראיתי ב"כלי יקר" [ג"כ בפר' בחוקותי] שמביא כמה טעמים נפלאים - למה הברכות על קיום המצוות נוגעים רק בדברים הקשורים לעוה"ז - והתורה לא מפרטת את השכר לעתיד לבוא.

אחד הטעמים הוא מביא מהר"ן והכוזרי - האדם מעדיף לראות את תוצאות מעשיו הטובים - כאן ועכשיו. אומות העולם מרחיקים את עדותם-מבטיחים למאמיניהם שכר ועונג בעולם הבא, אך ה' ה' יודע יצוריו, מבטיח כאן בעוה"ז את הטוב. בתוך הדברים הוא כותב דבר שכ"כ מתיישב על הלב - "ולא ראיתי אחד מהמאמינים בייעודים [הם] של עוה"ב [מתאוים לקנותם מהרה - ואם היה בידו לאחר אלף שנים ולהישאר בזכירת החיים, בעול העולם הזה, ורוב עצבונו - היה בוחר בזה". כלומר האדם מטבעו- צריך את הנאתו כאן, בעולם שלנו, שכר והנאה שהוא מכיר- יבול וגשם ושלום. ואני מוסיף בעקבות הנ"ל- **הנאה ואושר!**

המתכון הטוב ביותר, והמונע החזק ביותר למימוש כוחינו הרב להתעלות בעבודת ה' - זה **הנאה**. כאן בעולם הזה. ההנאה, הסיפוק, השמחה, הם לא מותרות, הם הכרחיים להצלחתו של האדם, לנפשו, לייעודו.

אז ברור, א"א לבנות כל 'סיידר' וכל 'תפילה' - על רגשות טובים בעבודת ה'. מאידך גם על הרבה זמן של רגש חסר. בלי חיבור אמיתי מהנה - גם א"א לבנות. אם לא תבינו... אני חושש שלא תעשו [אוה"ח שם].

אז באור האור החיים ומספר לנו על העריבות והמתיקות, והסבא מקלם על היותינו מסתפקים באורם של נרות קטנים. אך לא נתנו לנו את הדרך להרגיש את אור השמש הגדול, את ענף מענפי האור העליון, ובלעדיה- אנחנו מדשדשים בין הנרות.

ובאמת שעניין זה צריך לימוד והכוונה והדרכה- ולוואי וידעתי.

האור החיים בפר' בחוקותי עומד על המילים "ואם לא תשמעו לי" - ומבאר שה"שמיעה" כאן מתפרשת לשון - הבנה. היינו אם לא תבינו אותי, חושש אני שלא תעשו את המצוות - "כי כל שהולך בדרך לא טוב ודאי שהושלל ממנו ידיעת הבורא ברוך הוא וטובותיו, כי בוודאי אם ישיג אדם חלק אחד מערבות ידידות נעימות מתיקות ענף מענפי אור עליון, יבז בלבו היות בעוה"ז מלך המלכים - בערך קיום מצוה אחת" - לשונו.

אני מתלבט אם משהו אכן כך מרגיש, את הידידות הזו, הנעימות הזו, אך השאלה היא אם אפשר לוותר עליה, אם אנחנו מצליחים לעלות במעלה ההר בלעדיה.

בעלי שור (דעת עצמינו פרק ז') מביא הר' וולבה, שהאדם כל חייו רודף אחר ההנאה והעונג ובורח מצער יגון וסבל, וכשהאדם לא מוצא את הנאתו מעבודת ה', מרוחניות, הנפש מחפשת את ההנאה במקומות אחרים.

הרב מביא מהסבא מקלם - שסיפר - הייתי בבית אפל עם חלונות סגורים, ואור זריחת השמש לא נכנס לבית, והיה הנר דולק והתענגתי מאורו, ותיכף כשפתחתי את התיכס - ואור השמש נכנס, היה לי הנר למשא. ואמרת בליבי מה זה חידוש..

כשהאדם בעוה"ז מתענג בתענוגי תווה, אחרי שאין האור העליון, העונג הנפלא, פתוח לפניו. ויפה לו נר קטן בטל ומבוטל נגד אור השמש... נהנה לו האדם מתאוות הממון, הכבוד, והאכילה - כי אין האור העליון פתוח לפניו.

מנסים לנו לחנך את עצמינו, את הסביבה, את הילדים, והתלמידים, לרוחניות - לתורה, לתפילה, למעשים טובים, טהרה וקדושה. וכך צריך לעשות. אבל מהנ"ל למדים **אנו שא"א להסתדר בלי כח ההנאה. אם אין הנאה- האדם יחפש את אושרו במחוזות אחרים, במקומות שם יקבל מענה.**

האדם יכול לעשות הרבה, ללמוד, להתקדם בעבודת ה' - ומשהו ריק בתוכו, חוסר שמחה, חיות, וכשאינו שמחה וחיות - האדם לא משקיע את כל

שבועות: יום הדין או יום שמחה?

מה באמת קורה בחג השבועות? טעימה מתוך הקובץ המופלא 'שירת משה' - מאמרי הארה פנימית ועבודה מעשית לחג השבועות הקרב ובא

בספרי הקדמונים ביארו בזה את מאמר המשנה 'בעצרת על פירות האילן', שהנה התורה נקראת 'אילן' - עץ, וכמש"כ: 'עץ חיים היא למחזיקים בה', ופירות האילן הם חידושי התורה היוצאים ומבצבצים מהעץ בכל שנה, וזהו אף ענין הדין שיש בחג השבועות - כמה יזכה האדם להשיג ולחדש בתורת ה' באיכות ובכמות, ומקבלים אנו את חלקנו המיוחד בתורה בחג השבועות ב'כח' דהיינו באופן תמציתי ומרוכז כדוגמת גרעין אשר כולל וגונז בתוכו את כל חלקי הפרי ובמשך ימות השנה מוציאים אנו בס"ד את השפע ואת האור שקיבלנו מן הכח אל הפועל.

ונתבאר בספה"ק שבכלל חלוקת והשפעת כלליות חלקי התורה בחג השבועות הרי שנשפעים עלינו ביום זה גם הכלים לתורה, והיינו שביום זה **מחלקים את הסייעתא דשמיא ואת הנתונים היכולות והסיבות שיביאונו להשגה מושלמת של אותו החלק בתורה אשר שייך לנו למען נוכל להוציאו מן הכח אל הפועל כיהא וכיאות**, וכגון: עריבות מתיקות ושמחת התורה, ישוב הדעת ומנוחת הנפש, זיכרון וריכוז, בהירות וישרות ההבנה, רעננות התחדשות וחיות בעסק התורה, סייעתא דשמיא להיות שקוע בלימוד - בהסרת כל הטרדות המניעות והמפריעים הפנימיים והחיצוניים האמיתיים והמדומים, פרנסה בשפע במילוי וברווח, בריאות הגוף והנפש, שלום בית ונחת מהילדים וכו' - אשר את כל זה באפשרותנו לקבל בחג השבועות בהרחבה גדולה ככלי וכסיוע למילוי חלקנו האישי בתורה שמקבלים אנו ביום זה.

חלק נוסף בעניין זה - הוא בחינת הדין אשר מתקיים ביום זה, וכדאיאת בשם דרשות הר"ן ובעוד קדמונים שביום זה נידונים אנו על מציאות ורמת חיבורנו לתורה ועל ביטולנו הימנה בשנה החולפת.

ונציג בזה את לשון קדשו של הספר הקדמון תולעת יעקב (הובא בשל"ה הק') וז"ל: 'ודע כי כמו שבר"ה רצה הקב"ה להשיג ולדרוש מעשי בני אדם כי הוא יום הבריאה הראשונה וחידוש העולם וכו', כן רצה ביום מתן תורתנו שהוא מורה על חידוש העולם להשיג ולדרוש על מעשה העולם ולדונו על פירות האילן כדאיאת בפ"ק דראש השנה דף ט"ז ע"א דבעצרת נידונין על פירות האילן, וכבר ביארנו כי הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה והעולם נדון ביום זה על התורה שניתנה בו שביטלו עצמם ממנה'. וכע"ז כתב בספה"ק 'חמדת ימים' לאחד מגורי האריז"ל בשם חכמי המקובלים הראשונים, (ח"ג בעניני חג השבועות) יעוין שם.

אכן יש להדגיש את אשר ביארו רבותינו בעניין זה שאין הכוונה למציאות של דין כפשוטו כמו בר"ה שספרי חיים וכו' נפתחים לפנינו כי הרי חג השבועות הוא יום טוב של שמחה וחדווה, שמחה שאין למעלה הימנה, שמחת קבלת התורה ושמחה בזכותנו העצומה להשתייך לעם ה' בניו אהוביו של מקום אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו אלא הכוונה בעניין הדין על התורה היא שכחלק מנתנית החלק האישי בתורה לכל אחד ביום זה ישנה התחשבות והתייחסות מסוימת גם בהתנהגות האדם ביחס לתורתו בשנה שעברה עד כמה הוא קשור אליה באמת ובאהבה, וממילא כאשר ביום זה אנו זוכים לקבל עלינו מחדש באהבה ובשמחה לדבוק בהשי"ת ובתורתו ביתר התעצמות וביתר התקשרות פנימית ואמיתית הרי שבזה **אנו זוכים בדין ומקבלים בשמחה את חלקינו החדש בתורה וממילא ברור שאין שום מקום למתח או ללחץ בחג השבועות שבה הרי הוא סותר ומעוות את כל מהות השמחה הגדולה עד אין קץ שיש ביו"ט הקדוש הזה**, כי הזכייה בדין ביום זה נעשית ע"י התקשרות מחודשת לתורת ה' מתוך שמחה טבעית וממילא שמחה אמיתית, שמחה שמקיפה אותנו ואת בני ביתנו כל אחד בגוון ובצורה שמתבטאת שמחתו כמבואר בדברי חז"ל.

מעתה מתברר לנו עד כמה יום זה הינו יום עצום ונשגב, יום שמח ומאיר - ויום נכבד משמעוטי וגורלי עד מאוד, ובפרט לנו - בני התורה אשר התורה הקדושה היא כל חייו והוית מציאותנו, וממילא ביום זה מחלקים לנו מן השמים באהבה את עצם חיותנו ואת עצם קיומנו ואת כל הכלים והאפשרויות לחיות חיים מאירים ומתוקים שכאלו - חיי הדבקות בתורה ובנותנה שאין למעלה מהם.

את הקובץ המופלא 'שירת משה' ניתן לקבל בשליחת בקשה למייל: a0504116867@gmail.com